

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Pokorágyi-
uteza 1. szám. Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP. Felelős szerkesztő: **KOMÁROMY ISTVÁN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Deák Ferencz-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Pünkösdi ünnepén.

Nagy dolog történt ezelőtt 1878 esztendővel. Messze keleten, a hol a Jordán habjai hömpölyögnek Palaestina földjén: egy csapat halász, meg vámos és afféle megvetett állású emberek nagy bátorsággal új tanítást kezdtek hirdetni a világ mindenféle nyelvén. Egy bizonyos Jézus Krisztusról beszéltek minduntalan, a kit, mint gonosztevőt, keresztre feszítették a nagy tanács és a római helytartó kénytelen volt végrehajtani rajta a szegyeteljes halálos ítéletet. De ez a csapat halász meg vámos a meggyőződés ellenállhatatlan erejével hirdette, hogy ebben a Jézusban teljesedtek az Istennek mindazok az ígéretei, a melyeket ősiüknek tett Ábrahámtól kezdve, hogy ebben teljesültek a próféták jóslatai, hogy ez szabadtotta meg az embert bűneitől, hogy ebben tárul föl a lelki élet új és igaz világossága és hogy ez a Jézus legyőzte a halált, mert föltámadván, többé meg nem hal, a halál többé rajta nem uralkodik.

Új volt ez a tanítás és kemény. Föltétlen meghódolást követelt. Alkudozni nem lehetett vele. Szembeszállott a zsinagógák hatalmas főpapjaival és szemükbe vágta, hogy nincs rájuk szükség többé, mert egy a mi közbenjárónk, a Jézus Krisztus. Bátran kimondta a helytartóknak és a világ urainak: a római császároknak, hogy inkább kell az Istennek engedelmessé válni, mint az embereknek és hogy ezek a hatalmas urak is tartoznak az Isten parancsolatait megtartani, a melyeket Jézus által hirdetett.

És a világ egy-két század múlva csodálkozva látta, hogy a mit ez a csapat szegény zsidó halász és vámos hirdetett, az a meggyőző igazság olyan erejével fölruházva tűnik elő, hogy minél jobban típtörték, üldözték, vagdalták és égették, annál erősebben ujtult fel és egészen a császárok trónjájáig hatott. Ez az eszme pár száz év alatt meghódította az egész világot.

Ebben áll pünkösdi ünnepének egész jelentősége. 1878 esztendővel ezelőtt történtnek mondtuk ezt az eseményt, mert mai időszámításunk vagy hét esztendővel téved, mert Dionisius Exig-

nus a hatodik században tévesen állapította meg Krisztus születésének esztendejét s azóta ez a tévedés fenmaradt. Így most nem 1905. hanem 1912 esztendeje Krisztus születésének, ebből levonva Krisztus életének 34 esztendejét, marad 1878.

Ennyi ideje hát, hogy az a hatalmas titkos erő kitört a vallásos lelkek mélyéből és a világ meghódítására indult. Ezt nevezik a Szentlélek kiadásának. Olyan buzgósággal, olyan természetes szónoki erővel hirdették ezek az egyszerű emberek meggyőződésüket, hogy sokan azt hitték róluk: részegek ezek az emberek, azért beszélnek olyan hévvel. Így van megírva egy nagyon régi könyvben, a mit „Apostolok cselekedeteinek“ neveznek. De ugyanott bizonygatja egyikük, hogy már miként volnának ők részegek, hiszen a napnak olyan órája van, a mikor még nem szoktak bort inni, hanem valami belső lelki erő kényszeríti őket, hogy prédikáljanak.

Sajnos, hogy a mit ezek akkor hirdettek, az az idők folytán szétszakadt és ha őszinték akarunk lenni, be kell ismernünk, hogy azok a szép, fenséges tanítások, a melyeknél magasztosabbat, egyszerűbb, átlátszóbb igazságot bölcsész és költő nem hirdetett soha, hogy ezek csak részben valósultak meg a világon, itt is-ott is egy-egy töredék. Emberi gyöngeség az oka bizonyára, hogy nem vagyunk kitartók ezeknek belső követésében, habár külsőleg elismerjük is azoknak hódító erejét és uralmát. Egy-egy időre neki-neki rugaszkodik a világ és elindul Krisztus tanítása nyomán, de pár évtized alatt ellankad a törekvés és egészen máshová lyukad ki, mint a hova indult. Gyűlölködünk, magyarákat állítunk a szeretet Istenének nevében és azon pörköljük azokat, a kik nem a mi módunk szerint akarnak imádkozni. Ha manapság nem megy is késhégyig a harc, de nem tagadhatjuk, hogy a Krisztus keresztje alatt az ő öltönyének széthasított darabjain csivakodunk, mi, az ő hivi. A mi pedig nem valami épületes látvány zsidóknak és pogányoknak.

De hátha még mi szegény magyarok magunkat tekintjük és a magunk szempontjából fogjuk föl ezt a kérdést.

kinek pedig nem csupán azért udvarolt, hogy hegyesi Csákh Boldizsár ur ezreseit megkapja, hanem igazi, forró szerelemből is. Igaz ugyan, hogy az említett ezresek igen jó szolgálatot tettek volna holmi uszoraadósságok kifizetésénél, de Pető Imre meg volt győződve, hogy Csákh Mártát akkor is elvonná, ha egy árva fityingje se lenne.

A lány már egészen másképp gondolkodott. Neki nem kellett a „szép“ főhadnagy sem most, sem soha, még akkor sem, ha ő neki volna annyi adóssága, mint Petőnek, s viszont annak annyi ezrese, mint neki. Okos, felvilágosodott lány volt, de mindamellett annak az elvnek volt hiva, hogy csak azt válassza életpartnárjává az ember, kit igazán szeret.

De azért jó barátok voltak. Márta szívesen fogadta állhatatos udvarlója apró figyelmességeit s viszont gondja volt rá, hogy a daliás főhadnagyt valahogy ki ne felejtse a rendes keddi jourjára meghívottak közül.

Rég tartott már ez a furesza viszony, mikor Csákh papának egyszer eszébe jutott, hogy jó lenne talán egyszer özörényi birtokát is megtekinteni, s hogy barátainak kedvében járjon, elhatározta, hogy nagy rokavadaszaton rendez, természetesen lóháton, s minden, ilyen alkalomra bevett szokás szemeltartásával.

A díszes kiállítású meghívók csakhamar elkészültek s Márta határozott kívánságára Pető is kapott egyet. Alacsony volt még a dátum, (alig mult el egy hét 1-je óta), azért a „kutyamosó“ megkapta a parancsot, hogy a vörös frakkot és a fehér szarvasbőrnadrágot azonnal szabóhoz vigye, kinek is meghagyta, hogy a ruhadarabok két napon belül „szalonképes“ (Bocsánat! Magyarban nincs jobb szó a „salonfähig“-re.) állapotban legyenek.

Ugy történt s harmadnap Pető Imre huszár főhadnagy elégedett s a jövőnek valami homályos sejtelmével utra kelt. Határozottan érezte, hogy az özörényi pusztán fog eldőlni sorsa: vagy megkapja a lányt, a papája pénzével együtt, vagy nem s akkor vagy föbelőheti

Szomorú elgondolni is a szétszaggatottságnak, a pártoskodásnak azokat a szerencsétlen példáit, a melyeket olyan bőségesen tár elénk a magyar történelem.

Ezekre visszaemlékezve ne kérdezzük, ne feszegezzük többé, ki volt azoknak oka a multban? Inkább gondolkozzunk azon, nem lehet-e a bajon segíteni a jövőben?

Nemrég hallottam illetékes, főnkelt gondolkozású egyének ajkairól olyan nyilatkozatot, a melyből az látszik, hogy többen is gondolkoznak ennek a kérdésnek megoldásán.

Alig hiszem, hogy lehetne magasztosabb eszme ennél, a mely bármely felekezeti papját vagy buzgó tagjait lelkesítheti, mint ez!

Ha ezt a kérdést csak a magunk körében, csak magyar földön képesek volnánk megoldani, ha a Krisztusban hívó magyarság közt a vallási egységet létrehozhatnók: annak örülnének az égiek és ujjongana ez az ország, mert a szét-huzó erők egyesítésével megsokszorozódnék ereje. Volt-e erre valaha nagyobb szüksége mint most?

Nem volna-e itt az ideje, hogy ennek a kérdésnek megoldásáról gondolkozzanak elsősorban azok, a kik a hívó népnek hivatott lelkipásztorai?

Szebb pünkösdi elmélkedést alig hiszem, hogy tűzhetnének maguk elé.

Ne gondolkozzanak azokról, a mik egyik felekezeti a másiktól elválasztják, hanem tekintsek az összekötetési pontokat és keressenek ilyent minél többet s ha netalán kevés volna, adjanak hozzá igen sok jóakaratot és krisztusi irgalmat, meg szeretetet s azután himezzék körül az egészet a magyarság zománczával. Így az eszme bizonyára hódítani fog.

Ilyen pünkösdi gondolatokban kedve fog telni a Szentléleknek és ihletni fogja a vele foglalkozókat.

Hisszük, hogy ez az eszme, a Krisztusban hívó magyarság egységének eszméje nem utoljára fordul most meg emberi agyokban, — hanem hogy az a Szentlélek, a ki 1878 esztendővel ezelőtt olyan szellemi forrongásba hozta a világot, gondoskodni fog arról, hogy műve a

magát, vagy leköszönhet tisztí rangáról, mert bizony az uszorasoknak nevezett piócák már ahhoz készülődtek, hogy utolsó csöpp véréit is kiszívják.

Mig azonban a gyorsvonat a Csákh papa birtoka felé röpítette, teljesen elfeledte helyzetének nyomasztó voltát s egyedül a vadászat élvezeteire gondolt. És talán egyébre is . . . . Hatha például egyedül maradna Mártával s azért, mert valami veszélyből kimentene, a lány végre beleegyezne abba, hogy felesége legyen! . . .

„Ejh! Bolondság!“ — dörmögte maga elé. — Manapság ilyesmi már csak a novellákban fordul elő! Különbösen sem szeretném, hogy esetleg egy bolond skirbler még majd tárczának dolgozza fel az én esetemet!

. . . Pedig mégis megtörtént, hogy egyedül maradt Mártával.

Ugy esett meg a dolog, hogy a kutyák egyszerre három rókát vertek fel s a lovas társaság, melyhez Pető és Márta is tartozott, háromfelé szakadt. A sors könyvében úgy volt megírva, hogy az egyik rókát csak ők ketten keressék. Lilienthal báró ugyanis, ki velük együtt maradt; egy árok átugratásánál leesett lováról s egyenest bele a békanyálas, iszapos vízbe. Ez az intermezzo azután úgy elvette a kedvét, hogy otthagya az egész vadász-komániát, három rókájával egyetemben.

Ketten maradtak tehát s tüskön-bokron át követték a kutyákat. A nyílt síkról csakhamar az erdőbe ment át a hajsa, de a sok forduló, választat annyira megtévesztette a két fiatal lényt, hogy mikor vissza akartak térni, még jobban eltévedtek a sűrűben.

Hasztalan „hahó“-zás, kiáltozás után végre is bele kellett törődniök, hogy megvárják, míg keresésükre indulnak s kivezetik őket az erdő sűrűjéből.

Egy tisztáson leszállottak a lóról s a kifáradt állatok szabadon legelészni hagyva, a fűbe heveredtek.

Pető elővette cigarettatárczáját s megkínálta társnőjét Mikor rágyújtottak, tréfásan kérdezte a lánytól:

— Mondja Márta, nem fél itt az erdőben?

— En? . . . Mitől?

TÁRCZA.

Alkonyatkor.

A görbe hegyek tulsó oldalára
A nyugvó nap leszállott fényesen.
Az április szeszélyes változása
Este felé esőt hintett a tájra
S most az erdők pipálnak kényesen.

Fent északra a kék hegyek borongnak
Murány felé elfedik az eget
És dél felé, a távolság ködében
Van egy város a Rima völgy ölében
Három tornyával felém integet.

. . . Lelkem előtt színes tájkép merül fel:
A délibábok messzi tájai,
Kicsiny darabja a nagy végtelenségnek
Ahol tej, méz, nyílt szívű nép teremnek
A szabadon nyitnak vadvirágai . . .

Első hazám, virággal dús nagy Alföld
Bocsásd meg, ha hozzád hűtlen leszek!
S te második, hallgasd meg vallomásom
Könnyes szemmel, hogy ha hozzád sobajtom:
Nagyon szeretlek, gömői hegyek!

Cserencsény, 1905. április hó.

Bolygó

Csákh Márta.

Irta: CZIBUR IMRE.

Elkeseredett udvarlója volt Csákh Mártának Pető Imre huszár főhadnagy. Mondom — „elkeseredett“, mert soha egy csöpp biztatást, ígéretet nem kapott a lánytól,

jövőben kiemelkedjék azokból a tökéletlen formákból, a melyekbe az emberi gyöngeség és gyarlóság juttatta, hogy Krisztus műve, Krisztus szelleme tökéletesen megvalósuljon a földön és elsősorban talán magyar földön.

Ha támad majd ilyen kiseded, bátor csapat, a melynek tagjai, mint a szegény halász és vámos nép hajdan, teljes meggyőződéssel, a Szentlélek erejével hirdeti a megújult ígét, akkor nincs kétség benne, hogy ez az eszme teljesülni fog és akkor lésszen nagy öröm a menyben az angyalok között, de talán még nagyobb idelemlen magyarok földjén. —h—z.

Az uszoda.

Mielőtt ez ügyben többek kérésére nyilatkoznánk, mindenekelőtt el kell ismernünk és ki kell jelentenünk, hogy az uszoda fellendítése és karban tartása körül sok az érdeme Badinyi Gyula rendőrkapitányunknak, sőt lehet mondani, hogy az ez ideig nyitva volt és iszap nem rothasztotta deszkáját, tisztán csak neki lehet köszönni. De hát bizony már ő is öregszik, s ha a közönség nem támogatja — a ki mindig csak követel, de a tettek mezején visszavonul — egymagában nem képes arra, hogy a közönség kívánságának eleget tegyen és munkájának eredményét élvezhesse.

Ennyi bevezetés után elég az hozzá, hogy ma, június hó derekán, rekkenő hőségben az uszoda még ma is zárva van, s annak egyedüli látogatója az uszodaszolgának a felesége, ki már epedve várja az ajándékfilléreket és hű kísérője egy Gyuri nevű bárány, a mely állatka nyírás előtt egy kis tiszta vizre áhitozik.

Többen keresték, kutatták, hogy mi az oka annak, hogy az uszoda még ma is zárva van? s ki a tulajdonosa? Az uszoda-szolga felesége azt adta felvilágosítást, hogy az uszoda kié, nem tudja; de azért van elzárva, mert már használhatatlan és pénz meg nincs hozzá.

Hát ugy látszik, igazat mondott, mert csakugyan gazdája nincsen. De hogy használhatatlan volna, azt bár laikus értelemmel is, de tagadjuk. Sőt mondhatjuk, hogy épen olyan teljes használható állapotban van, mint a szomszéd városbéli uszodák. Igaz, hogy a közönség már ebben is igen sokat követel és cément vagy talán márványalapot, fényesen butorozott kabinokat kíván, de ha nem lehet; elégedjünk meg az egyszerű fenődésszel.

Meg vagyunk győződve, hogy a mily erősen követeli közönségünk az uszoda megnyitását, akkor nem zárkozhatik el az adakozás elől, de nincsen is oly nagymértű adakozásra szükség.

600 koronával ugy karba lehet helyezni az uszodát, még a karfák kifosztására is jut, hogy az ellen nem lehet kifogása senkinek.

Egyet azonban tanácsolunk. Az uszodának, mint halljuk, volt elegendő pénze, de az évről-évre való javítás — a mi teljesen helyes intézkedés volt, mert ezért jó még az uszoda ma is — teljesen felemészttette. Igen, elkelték e pénznek fogyni, vagy leapadni, ha az uszodát mindig vállalkozó fűrésze és kalapácsa alá adták, mert a vállalkozó ma sokat akar nyerni és borsos költségvetést készít.

Talán ez volt a hiba a régi időkben is, hogy vállalkozó dolgozott rajta és azért emésztette fel a pénzt a javítás.

Ha azonban az nem áll, hogy az uszoda használható állapotban van; a minek az ellenkezőjét csak érdektelen szakértő véleménye alapján hisszük el, gondoskodni kell annak közegészségügyi tekintetből is más uton-módon való rendbehozataláról és megnyitásáról.

Erre is tudunk már egy módot. Frank Menyhért, a városi és kerti vendéglő bérloje — azon esetre, ha neki a bér idejére az uszoda ingyen átengedtetik — szívesen vállalkozik azt az igényeknek megfelelőleg karba helyezni és jövőre is gondozni.

Ez utóbbi esetben tehát senkinek sem lehet gondja az uszoda miatt és nem lesz, mint az legtöbb esetben szokott lenni a közönség szemrehányásának kitéve.

A valóságnak megfelelőleg akartunk itten röviden

— Hátha esetleg rablók támadnának meg s engem megölve, magát elhurcolnák?

— Még akkor sem! Nézzé! — ezzel zsebéből egy kis revolvert húzott elő. — Ha már nem volna semmi mód a menekülésre, lenőnek kettőt-hármat közülök, azután meg magamat lőném agyon.

— Hm! — Ennyi volt Pető összes megjegyzése. De látszott rajta, hogy töpreng valamin, mert csak ugy falta a cigarettát. Hosszas hallgatás után meg is szólalt:

— És ha én lennék a rabló, mit tenne velem?

— Akármilyen jó barátomnak tartom, magát is épen ugy lőném, mint azokat! — volt a válasz.

— Hm! — megint csak ennyit szolt a főhadnagy. Bizony ezen lehetett gondolkodni egy kicsinyég!

Egy revolver, ha még olyan piczi is, nem játékszer, kiált ha hat töltés van benne. Jól találva, egy medvének is épen elég, hát még egy embernek!

... Mélységes csönd támadt. A nap már-már nyugovóra hajlott, s a homály lassan-lassan ráterítette kékes fátyolát az erdőre. Néha-néha rigófttyú harsant fel még a bokrok között, azután az is elnémult s csak azt lehetett hallani, mikor a lovak a már harmatos fűbe haraptak.

Megint Pető törte meg a csendet:

— Márta, miért nem akar már egyszer meghallgatni engem? ... Tudja, hogy szeretem. ...

— Igen, az apám pénzét!

— Nem, Márta! Saját magáért szeretem s elvenném, ha koldus lenne is! Lemondanék rangomról s valami hivaltalt szereznék!

— De hiszen maga jóformán semmit sem tud, csak lovagolni, kártyázni, udvarolni s leginkább — adóságot csinálni! Ebből pedig nem lehet ám megélni!

— Igaza van, Márta! Semmi egyebet nem tudok, de a maga kedvéért még fát is vágnék vagy utkaparó lennék!

— Szegény barátom! Milyen hamar kihülne szerelme a megélhetés gondjai miatt! ... De hát miért

reá mutatni arra, hogy valamit tenni kell és mi uton-módon lehetne a közönség óhajának eleget tenni.

Szíves figyelmébe és meleg érdeklődésébe ajánljuk e kérdést az illetékes köröknek.

Nőgyesületi közgyűlés.

Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőgyesülete f. hó 4-én, d. u. 3 órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését *Samarjay* Jánosné — a jótékonyaságáról, a legszebb emberbaráti munkában mindnyájunkat tette serkentő lelkesedéséről megismerete ismert és köztiszteltnek örvendő elnök vezetése mellett.

Az elmúlt vasárnap az ő napja volt. Az övé és gyönyörűsége táboráé: városunknak és vidékének jószágos urasszonyaié, a kik tömött rendekben sorakoztak a nemes vezér köré, jóllehet, a jánosii mélységes gyászest sokakat visszatartott a személyes megjelenéstől.

Igy *Samarjay Jánosné* elnök körül ott láttuk a takarékpénztár tanácstermében: *Molnár Józsefné* alelnököt, özv. *dr. Marikowszky Istvánné* igazgatót; *Sz. Benedek Gyuláné*, özv. *Bernáth Gyuláné*, özv. *Benkár Józsefné*, *Boczkó Dánielné*, *Bornemisza Lászlóné*, *Bodon Józsefné*, *dr. Cziner Miksáné*, özv. *Csider Antalné*, *Farkas Zoltáné*, *Kern Adolfné*, *Lengyel Györgyné*, *dr. Lichtschein Adolfné*, *Máriássy Lászlóné*, *Raisz—Marikowszky Emma*, *Pásztory Gyuláné*, *Széplaky Lajosné*, *dr. Veres Samuné* és *dr. Wallentinyi Dezsóné* urasszonyokat; — továbbá: *Baksay István* kir. tanácsos, nőgyeleti titkárt és *dr. Wallentinyi Dezső* nőgyeleti jegyzőt.

A közgyűlést *Samarjay Jánosné* elnök nyitotta meg, meleg szeretettel, őszinte örömmel üdvözlővén a szép számban egybegyűlt tagokat. Gyönyörű megnyitójában szép szavakkal esetelte a humanizmusnak, az emberbaráti szeretet gyakorlásának nagyjelentőségét s a benőnk rejlt társulási ösztön a szépre, jóra és nemesre törd egyesülés és összetartás nagy erejét, csodás alkotásait. A jótékony nőgyesület mult évi működésére tekintvén vissza meglepéssel, örvendő lélekkel látja, hogy Rimaszombtatnak és vidékének intelligens társadalmában a humanizmus, az altruizmus tenséges érzelmei évről-évre tért hódítanak. S ez helyesen van így. Most társadalmi tömörülésre, egymás megismerésére és megbecsülésére, bizony kivált nekünk magyaroknak nagy szükségünk van, hogy édes hazánk a jövőben boldogabb, hatalmasabb lehessen. A jótékony nőgyesület választmánya, minden egyes tagja gondnal, szeretettel munkálkodott a jelen nyomorúságainak enyhítésén. Itt a mi városkánkban. Itt a mi Kis-Magyarországunkban.

Megnyugtató bizonyoságot ennek a választmánynak mult 1904—1905. nőgy. évének működéséről szóló jelentése. Kéri tehát a közgyűlést, hogy azt figyelemmel meghallgatni sziveskedjék.

A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után *dr. Wallentinyi Dezső* nőgyeleti jegyző felolvasta a választmány nevében és megbízásából nagy gondnal és még nagyobb szeretettel elkészített évi jelentést. Gazdag és tanulságos tartalma, közérdekű jelentősége miatt e nagy munkálattal lapunk legközelebbi számában behatóan fogunk foglalkozni s egész terjedelmében közölni fogjuk.

A közgyűlés a nagybátást és általános örömet szerző évi jelentés meghallgatása után *Raisz—Marikowszky Emma*, *Kern Adolfné* és többek meleg indítványai alapján hálás köszönetét fejezte ki buzgó működéséért az elnökségnek, a tisztikarnak és az egész választmánynak. Majd *Baksay István* kir. tan. titkár lelkes indítványára elhatározta, hogy azt „Évkönyv” alakjában ismét kinyomatja s minden érdeklődő számára megközelíthetővé teszi.

Azután következett a közgyűlés legmeghatóbb s egyuttal legszebb mozzanata.

Az árvák, az elaggottak seregestül bevonultak a tanácssterembe. S hozzájuk ismét *Baksay István* titkár intézett szívhöz szóló és szívből jövő szép beszédet, mely alatt sok szép szem megtelt könnyel, a szívek meg nemes elhatározással.

A közgyűlés még a nőgyesület mult évi számadásáról és vagyoni viszonyairól elnökiileg előterjesztett jelentést meghallgatván, a számadásokat jóváhagyta, *Eperjessy József* pénztárosnak pedig önzetlen és lelki-

is taglalgatjuk ezt a kérdést? Hiszen jól tudja, hogy barátként igen szívesen látom, de szeretni nem tudom, nem fogom soha!

— Nem először hallok ezt s még sem akarom, nem tudom elbinni! Hát igazán kőből volna a szíve, hogy meg nem lágyul szerelmem láttára?

— Mondottam, Pető, hogy csak az lesz a férjem kit én is szeretek. Maga okos ember; megértheti, hogy mit mondok ezzel!

— Ertem, Márta! Azt, hogy nem szeret! De még is ... mégis ... Egyetlen csókjárt szívesen meghalnék!

— Ne pózoljon, barátom! Szüleimen kívül csak férjemet fogom megcsókolni s így minden fáradozása, könyörgése hiabavaló!

— És ha nem? — kiáltott fel egyszerre vadul a férfi.

— Akkor itt a revolverem! — szolt nyugodtan a leány, a fegyvert a főhadnagy mellének szegezve.

— Lőj hát, ha nem sajnálsz! — kiáltott ez és átölelte Mártát, hogy megcsókolja. De ugyanezen pillanatban kis tűzfény villant fel s rögtön utána tompa dördülés következett ...

Hogy becsületét megmentse, a lány elsütötte a revolvert ...

Pető lehanyatlott s bal vállából a kabátban keresztül csöndesen kezdett előszivárogni a vér ...

— Megöltem! — sikoltott fel a lány, messze eldobva füstölő revolverét s a sebesült fölé hajolt. — Segítség!

— Hahó! — zendült föl az erdőben több hang.

— Itt vagyunk!

— Gyorsan! Gyorsan! — sikoltozott kezeit tördelve Csákh Márta. — Meghal!

— Ki hal meg? — kérdezte a bokrok közül lelkenedve előugró Bodon orvos.

— Pető! — kiáltott az izgalomtól féldörülten a lány. — Meglöttem!

ismeretes pontossággal teljesített buzgó munkásságáért jegyzőkönyvi köszönet mellett a szokásos felmentést megadta.

Végül a helybeli áll. el. iskolák Gondnokaságának a „Napközi Otthon” felállításáért szóló jegyzőkönyvi hálás köszönetét örvedetes tudomásul vévén, a közgyűlés *Samarjayné* elnök személye és jószágos működése mellett vonzalmának és elismerésének hangos éljenzéssel adván kifejezést — ugy 5 óra tájban bezárult.

S azok az éljenek őszinte és szerető szívekből törtek elő, és akinek szoltak, azt méltán megillették. Bizonyára buzgó folytatásra találtak, hálás visszhangra leltek ennek a felszáznyi árvának és pártfogoltnak szívében is, akik akkor már a szeretett és jólelkű elnök udvarházában ültek pompás uzsonna, áldó imádság mellett!

—ő.

2228 sz. — Szab. Rimaszombat r. t. város tanácsától.

Pályázati hirdetmény.

Szab. Rimaszombat rend. tanácsu város közönsége által a helybeli m. kir. földműves iskolánál tett három 300—300 koronás alapítványi hely betöltése végett az 1905—1906 iki tanévre pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazon helybeli illetőségű ifjak, kik ezen alapítványi helyek valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy ez iránti betöltött 17 éves életkor, erős, egészséges testalkat, valamint annak igazolását tanúsító bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket, hogy pályázó jól ir, olvas és a négy alpművellettel számolni tud, a városi tanácshoz folyó évi szeptember hó 1 éig bezárólag adják be.

Rimaszombat, 1905. május 24.

Dr. Kovács, polgármester.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mind azon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátrálékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátrálékos előfizetést ki egyenliteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Lapunk előfizetőinek és munkatársainak örömteljes boldog pünkösdi ünnepeket kívánunk!

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Adomány. gróf. Andrássy Dénes, a nemeslelkű főur a Jókai-szobor alapra 2000 koronát adományozott. Az összeget az áldozatkész Maecenás az „Ujság” szerkesztőségéhez uradalmi intezősége útján néhány egyszerű sor kíséretében küldte.

Bernát István ünneplése. Budapest f. hó 5-én a Royal-szállóban fényes lakoma volt *Bernát István*nak, a Magyar Gazdaszövetség igazgatójának tiszteletére, a magyar földtehermentesítéséről írott könyvének megjelenése alkalmából. — A lakomán nagyszámu és előkelő társaság jelent meg. Ott volt a többi között: *Károlyi Sándor* gróf, a gazdaszövetség tiszteleti elnöke, *Darányi Ignác* volt földmívelésügyi miniszter, a Gazdaszövetség elnöke stb. — A lakomán az első felköszöntőt *Károlyi Sándor* gróf mondta az ünnepeltre, majd *Darányi Ignác*, mint a gazdaszövetség elnöke mondott köszönetet *Bernátnak* munkájáért. *Bernát István* meghatva mondott köszönetet az elismerésért. — *Horváth János* dr. az iparosság megjelent képviselői nevében megemlékezett *Bernátnak* az ipar fölívragzása körül szerzett érdemeiről. — Üdvözlő táviratot küldött többi közt: *A rimaszombati ellenzék*, a *csetneki kaszinó*, *Szontagh Andor*, *Rimaszombat városa* nagynevű szülöttének, a *csetneki hitelszövetkezet* stb.

Doktorrá avatás. Nagy közönség jelenlétében avatták Kolozsvárt, a m. kir. Ferencz tudományegyetemen doktorrá f. évi június hó 3 án ifj *Bancsik Sámuel* bölcsészeti hallgatót, a kokovai ág. ev. lelkész jelesen képzett tehetséges fiát, ki gimnaziumunknak 7 éven át szorgalmas jeles tanulója volt.

Az orvos a férfi fölé hajlott s a szíve verését hallgatta.

— El még! — jelentette ki aztán lakonikus rövidséggel s egyszersmind utasítást adott két szolgának, hogy vágjanak hordágnak való galyakat, melyeken a sebesültet az erdő szélén várakozó kocsig szállítani lehessen. ... Nagyon csöndesen haladtak a főhadnaggyal. Hallgatott mindenki, csak Márta hajtogatta egyre:

— Doktor, mentse meg! Mentse meg! Mert, ha meghal, én is megölöm magam!

— A mit tehetek, megteszem, Márta nagysám! — de magában ugyancsak furesákat gondolt: — Tessék! Először megölvi az imádóját, azután meg könyörög, hogy mentsem meg! Ki tudná egy asszonyi szív rejtelméit kifürkészni?

... Csákh Boldizsár kastélyában Pető gondos ápolásban részesült, ugy, hogy bár elmégesedett is a seb, két hónap mulva teljesen felgyógyulva mondhatott bucsut házigazdájának. Legbuzgóbb ápolója Márta volt s az egész világ ugy gondolta, hogy a férfi felgyógyulása után egybe fognak kelni. De nem ugy történt. Mikor Pető bucsuzott, hosszan beszélt a lánynyal s a végén így szolt:

— Bocsásson meg Márta, az erdőbeni viselkedésemért! A mit érte kaptam, megérdemeltem. Többé nem fogom háborgatni. Legyen boldog azzal, a kit szeretni fog, s a jó Isten adjon kegyednek sok oly igaz, önzetlen barátot, mint én ezentul leszek! Isten önnel!

De, mikor kezét csókolta a lánynak, mégis csak erőt vett rajta az elérzékenyedés és Márta két forró könnyecpet érzett kezére hullani ...

— Szegény ember! — sóhajtott aztán a távozó után nézve, — még most is szeret! Beh kár, hogy én nem tudom szeretni!

... Es még a télen báró Lilienthalnak esküdtött örök hűséget.

Temetés. Id. Szentivány Józsefet, a gömörmegeyi egyesült ellenzék tiszteletbeli elnökét, méltó pompával temették el a lipótvárosi Szentiványban. A koporsót az evangélikus templomban helyezték ravatalra, a mely előtt *Király* Kálmán lelkész mondott megható búcsuzót. A szertartás befejezése után a *Lehoczky, Joób, Andaházy, Thuránszky* és *Vitális* családok jelen volt férfi tagjai emelték vállukra a koporsót a mely körül kétfelől a megye hajdúi s a család egykor híres boci arany- és antimonbányáinak díszben megjelent bányászai álltak sorfalat. A temetésen jelen volt *Wlascics Gyula dr.* mint az elhunyt egyetlen fiának, ifjabb Szentivány Józsefnek apósa, családjával, továbbá *Semrecsányi Arisztid* és *Hámos László* főispánok, *Zelenka Pál* püspök, *Szentivány Árpád* képviselő, *Szentivány Zoltán* kir. kamarás, *Zierotin Przenko* gróf földbirtokos és még igen sokan.

Uj körorvos. A harkácsi körorvosi állás dr. *Gosco* Gusztávnak jelsvai körorvossá választása folytán megüresedvén azt szabályszerű választás útján betöltötték a múlt héten. Megválasztott dr. *Weisz Emil* orvos-tudor.

A rozsnói Kósa—Schopper kórház orvos: dr. *Natonek* Jakab állásáról leköszönve, Rozsnóról eltávozott, most kinevezetett a miskolci „Erzsébet-kórház orvosává.

Mulatságok. A *Polgári Olvasókör* nyári mulatsága, melyet f. hó 12-én rendez az ifjuság a Széchenyi-kertben — ha csak az időjárás kedvező lesz — bizonyára fényesen fog sikerülni. A menüben az időjárás rossz lenne, a mulatságot elhalasztják s az új terminus falragaszokon fog közzé tétetni. — Jövő vasárnap — 18-án a helybeli *Gizella kisdudorvó intézet* növendékei tartják mulatságukat a Széchenyi kertben. — A kör mulatságára a belépti-díj 1 korona, utóbbira 40 fillér.

Anyakönyvvezetői kinevezés. A m. kir. Belügyminiszter Gömör- és Kis-Hont vármegyében a horkai anyakönyvi kerületbe *Barta Dezső* tanítót anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

Kossuth Lajos törbotja a megyei múzeum birtokába került. Története a következő: 1840. táján Kossuth Lajos Pozsonyban a Birnstingel-családnál lakott. Az akkori divat szerint az intelligencia köréből sokan stílést botalt jártak. Ilyen volt Kossuthnak is. Egy alkalommal az ifjú Birnstingel Sándor kezébe véve a Kossuth botját, vágó szemmel nézegette a tört. Tulajdonosa kérdezte: „Tetszik magának?” „Hejh”, volt a válasz — ha énnekem volna ilyen botom valaha! — és odaadta neki Kossuth. Meg is őrizte hálás kegyelettel, a derék Birnstingel Sándor. Az immár elagott férfit fiaának Aurélnak gondjaira bízta. S íme a féltve őrzött családi ereklyét behozta a szintén nemesen érző Birnstingel Aurél Likkéről, hogy méltó helyen, a múzeumban továbbra is gondosan megőriztessék. A kampós fabot 77 cm. hosszú, a tör 35 cm. hosszú és 08 cm. széles. A nyílásnál sárgarézöv veszi körül az egyenlőn 2 cm. vastag botot.

Gyermekek öröme és bánata. A legnagyobb öröm, a mi a zsenge gyermek-szívet érheti: a majális. Ez a rendkívüli öröm kecségette a helybeli állami elemi iskolák mindkét nemű levő kis tanulóit f. hó 7-én, mikor mintegy ötszázán dobpergés és vidám zeneszó mellett kivonultak a szabadkai erdőre. Igen sokan a felnőttek közül is velők tartottak. De még többen készültek arra, hogy ebédre, vagy a délutáni órákban egy kis kirándulást rendeznek, hogy tanuk lehessenek a gyermekek feszelen mulatságának s maguk is velők együtt örüljenek. A délelőtt pompásan telt el: táncz, játék s a majálisi élvezetek ezer más neme foglalkoztatta az apróságokat, addig, míg ebédhez ülhetek. Az asztalok fel voltak terítve, a szülők is mindig sürűben szállingóztak s a mulatság helyének területe egyre népesebb és hangosabb lett. — senki sem gondolt arra, hogy a pompásan kezdődő nap feszelen élvezetei oly hamar rémületté fognak átváltozni. A sűrű erdő lombos fái fölé csaknem észrevétlenül viharfelhők lopózkodtak s a vidám csevegéssel asztalhoz ülő gyermek sereg még az első tányér ételhez sem juthatott el, midőn megeredtek az égnek ama bizonyos csatornái, melyek néhány perc alatt elmosták a gyermekek örömet és ebédjét. A márdárdal és gyermek zsvaj helyett a vihar lett urrá. Öt-hatszáz ember és kis tanuló szorongott a fedett táncz-helyiség területén, melynek rendkívüli haszna ezuttal először tűnt ki. El sem tudjuk képzelni, hogy mi lett volna akkor, ha ebben a rettenetes zivatárban annak a sok embernek nem lett volna hova huzódnia! Mert a vihar rettenetes és fenséges volt! Azok a bizonyos öreg emberek sem tapasztaltak még ahoz hasonlót. A tüzes isten nyila úgy potyogott minden oldalról, mint a meg-rázott almafáról az érett gyümölcs. Közelről távolról egyformán szakadatlan égzengés, fűlsiketítő csattanás, az összeszorult embertömeg arcán rémület — s a vihar nem akart megszűnni. Egy fél óra alatt uszott az egész erdő, mintha valami nagy folyó zsilipjeit bocsátották volna rá. A meg-meg ujló felhő áradatot jégverés váltotta föl oly rendkívüli zajjal, hogy az emberek saját szavukat sem hallhatták meg. És ez így tartott egy teljes óra hosszáig, mely idő alatt az ég haragja csillapodni nem akart. Egy óra után a sűrű fellegek oszlani kezdettek, a vihar megszűnt, de már akkor vége volt mindennek; a fehér és rózsaszínű kis viganók vizesek, piszkosak és sárosak lettek, a piros arczok elhalványodtak, a tánczhelye viz alatt állott, az ételek tönkre mentek. Sokan a vihar folyama alatt kocsin, sőt gyalog is, haza indultak, hogy utközben még jobban átázzanak. A továbbiakról alig van valami mondani való. A kik ott maradtak, megpróbálták még megmenteni az elvert mulatságból annyit, amennyit lehetett. — Ebédelték is valamiké. De igazi erdei tavaszi mulatságról többé már szó sem lehetett, s így ez a gyermekkirándulás rosszul végződött, amit kettős okból is valóban sajnálni lehet. — Először mert száz meg száz kis gyermeknek ez az igazi örömnapja semmivé lett, de azért is, mert a mai szük világban az anyagi vesztesség is figyelemre méltó. Alig van költségesebb mulatság egy gyermekmajálisnál, melyre még a legszegényebbek is gyermekeik kedvéért tetemes áldozatot hoznak. És e költségesnek ellenértéke a gyermekek és szülői öröm, melyben ezuttal egyik félnek sem volt része és csak egy hajszál híjja, hogy nem végződött a legnagyobb szerencsétlenséggel, ha véletlenül az egyik — az isteni gondvise-

lés által nem eléggé fegyelmezett — villám a sűrű gyermekesportba ütött volna! Hiszen egy hatalmas tölgycsapat alig száz lépésnyire szakított szét az ég haragja. Mind-ebből azt a tanúságot kellene meríteni, hogy jövőre a gyermekmajálisokat ne tartsák oly távoli erdőn, mint a szabadkai. Igaz, hogy van ott valamiesodás fedett menedékhely, de az ilyen természetű veszedelemmel szemben teljes biztonságot az sem nyújt. Így ha már minden áron kell majális tartani: arra kell törekednünk, hogy egy arra való alkalmas hely létesíttessék a város közelében. Középszkolai tanulók és felnőttek ám menjenek ezentúl is mentől távolabbra a világ zajától. De 6—8 éves ökölyi emberkének csak ott tölthetnek el egy egész napot szülői megnyugvással, hol a megfelelő védelem is egészen közel van.

Dobsinai leányseleg Murányban. Gyönyörű tavaszi időben, jun. 3-án, rándult ki a dobsinai polg. leányiskola és női ruhavarró intézet *Halasi* igazgató és három tanítónő vezetése alatt a regényes murányi várba. Feledhetetlenné teszi ez üdvös vállalkozást a gyönyörű vidék; a Garam forrásvidéke, a murányi fensik, melyen a kirándulók hosszú kocsisora keresztülvonult, továbbá a vár remek fekvése és regényes történeti emlékei s végre a szives fogadtatás, melyet ott az uradalom képviselője: *Hensch Emil* főderész és neje részéről tapasztalt. Néhány, a természet szépségeiért lelkesülő hölgy és ur Dobsináról, kísérté a kirándulókat.

Jegyzőgyűlés. A megyebeli községi és körjegyzők egylete Rimaszombatban folyó hó 5-én délután 2 órakor a vármegye székházában tartotta évi közgyűlést id. Főlföldy Ottmár elnöklésével. — Mintegy 20 féle ügy nyert ott elintéztést. Legtöbb felszólalás történt az egylet érdemes elnöke id. Főlföldy Ottmár felsővályi jegyző tartalmas elnöki jelentése körül. Ugyanis a minden mozzanatot felölő elnöki jelentés megemlékezett a községi pénzkézelen egyszerűbbé tétele és könnyebb áttekinthetőségének szükségességéről is. Ezen kérdéshez hozzá szóltott *Valka* László felsőbalogi körjegyző, az egylet egyik tekintélyes tagja, aki a községi és megyei potadók együttes kivetését ajánlotta. Ezen javaslatot pártolták *Füzi* Rezső kokovai, *Kenyei* Lajos nagyszuhai és *Lovcsányi* Bela jánosai körjegyzők. A többi ügyekben a közgyűlés a választmány javaslatát fogadván el, a tárgyalás befejeztét nyert. — A közgyűlést megelőző közebéden több tósz hangzott el. Ünnepezték pohárköszöntőben *Hámos* Lászlót, a vármegye fő- és Bornemisza Lászlót a vármegye alispánját, valamint a vármegye tisztikarát.

Festő-iskola. Mint már előzőleg jeleztük, *Rudnay* Gyula, a fiatal festő garda egyik jeles mestere megérkezett Budapestről városunkba és a *Stelkovich*-féle házban festő-iskolát nyitott. — Már a neve is elég garantia arra, hogy a fiatal művészek törekvését támogatásuk és München, Páris és Rómában végzett tanulmányai alapján tehetségét értékeljük. Az iskola cursust folyó évi október hó 15-ig fogja tartani, a mikor is budapesti tanítványaival együtt képkiallítást fog rendezni. Ez ideig 17 tanítványa jegeztette elő magát. Ajánljuk a közönség becses figyelmébe.

Rajzkiallítás. A helybeli egyesült protestáns főgimnázium ifju és lelkes rajztanára *Schwalm* Nándor a bekövetkező vizsgálatok ideje alatt nyilvános kiállítást rendez tanítványainak mult évi szorgalmát és haladását feltűntető rajzaiból és festményeiből. A kiállítás a gimnázium II. emeletén a rajzteremben lesz. A belépés teljesen ingyenes. Megtekinthető f. hó 13-tól egészen az évzáró ünnepélig: junius 24-ig naponként reggeli 7 óratól déli 12-ig és d. u. 3-tól 5-ig. A szülőknék és a szép- valamint ifjuságunknak a művészetekben való előmenetele iránt érdeklődőknek felhívjuk figyelmét e szép, helyes, gazdag és tanulságos kiállításra.

A siketnémák „Cházár András, intézetében Jolsván mint lapunkat az igazgató *Necsey* János értesíti a jelen tanév vizsgáját folyó hó 24-én tartják meg. A nemes czél érdekében működő s igazán fontos missióra hivatott intézet sikere iránt bizonyára élénk lesz az érdeklődés.

A dobsinai községi polgári leányiskolában az évzáró vizsgálatok f. hó 17—21-ig tartanak. 21-ikén lesz a záróünnepély, melynek műsora ez: 1. Himnusz Erkelről. Eneki az ifjusági daloskar. — 2. Magyar esték Aggházytól. Zongorán előadja *Knefely* Emma, IV. o. t. — 3. Népdalok. Eneki az ifjusági daloskar. — 4. Frau Hitt — Ebertől. Szavalja *Felér* M. III. o. t. — 5. Népdal-egyveleg *Simonffy*től. Eneki az ifjusági daloskar. — 6. A vénczigány *Farkas* Imréről. Melodráma. Zenéje *Farkas* Lajostól. Előadja *Gödény* Irma és *Sauer* Margit IV. o. tanuló. — 7. Népdal-egyveleg *Szénfy*től. Eneki az ifjusági daloskar. — 8. Francia szavalatok: a) *Le savetier et le financier* par *Lafontaine*. Szavalja *Halasi* Lenke IV. o. t. b) *Le coeur d'une mère* par *Ratisbonne*. Szavalja *Sárkány* Emilia III. o. t. — 9. Népdal egyveleg *Lányi*től. Eneki az ifjusági daloskar. — 10. Magyar ábránd *Érdélyi*től. Cimbalmon előadja *Gödény* I. IV. o. t. — 11. Igazgató záróbeszéde a jutalmak kiosztásával. — 12. Induló — *Szentirmay*től. Eneki az ifjusági daloskar. Az ünnep helye: A közs. polg. leányiskola nagyterme. Ideje: 1905. junius 21-én d. e. 9 óra. A polg. leányiskola munkakiallítása az iskola III-ik, a női kézimunkatanfolyam kiállítását a II. oszt. helyiségében tekinthető meg junius 19—21-éig naponta d. e. 8—12-ig, d. u. 2—4 ig Dobsinán, 1905. junius havában. Az igazgatóság.

A Blum-féle tan- és nevelő intézet, mely nyilvánossági joggal ruháztatott fel, s melyben a hülyék és gyengeelméjűek gondos és kiválóan szakszerű kezelésben és oktatásban részesülnek a f. hó 10-ikén tegnap tartott meg a vallás- és közoktatásügyi miniszterium részéről a hivatalos vizsgálat s az alkalommal a záró vizsgálatot is megtartották. A jó hírnévnek örvendő intézet ez első vizsgálatára nagy volt az érdeklődés.

A kárpátgyesületi közgyűlés. A magyar országos kárpátgyesület keleti osztálya, a vett értesítés szerint, közgyűlést nem folyó évi július hó 4-én tartja meg az aggteleki barlangban mint jelezve volt; hanem folyó évi július hó 9-én. — Ezen közgyűlésre az egyesület ügyvivő alelnöke *Siegmet* Károly részletes programot közöl velünk, a melyet azonban térszűke miatt csak jövőre adhatunk. — Egyelőre jelezzük, hogy az ügybuzgó alelnök meleg szavakban szívesen hívja meg

az érdeklődőket a tanulságos kirándulással egybekötött közgyűlésre. Az osztály ez alkalommal ünnepli meg az aggteleki barlang átvételének 20-ik és az új bejárat átvételének 15-ik évfordulóját. A barlangot a gyűlés napján d. e. 11 órakor megtekintik s 4 órakor a turistaházban bankett lesz.

Villámcsapás. Szerdán délben viharos felhők vonultak át városunk felett, melyekből bőségesen potyogott a menykő szerteszet. Így két villámcsapás érte a conservgyárat, ahol azonban nem lett kár s két villámcsapás jutott a szabadkai felső malomba. Az egyik az udvaron hullott le, a másik a malomba ütött. Ez utóbbi kárt is okozott, majdnem emberéletben is, mert *Oszkocsil* Jánosnak, a malom bérlőjének lakásába csapott, ahol a család együtt volt. A gyerekeket a földre sujtotta, úgy hogy egyiknek még most is béna a baloldala. A villám a falon két ágban futott le, lehántott a falból egy jó csomót és egy szarufát forgácsra aprított. Szerencse, hogy nem volt tüzes, mert máskülönben a malom leégett volna. A Rimába is igen sok hullott a mennydörgős mennykövekből, de kárt nem tett.

Iskolai értesítés Dobsináról. I. Községi polgári leányiskola. Alkalmas főleg oly növendékeknek, kik gyenge testalkotásúak, s kiknek egészséges fejlődésére a fenyves, hegyi levegő s a kitünő ivóvíz jó hatással bír. Magyar hazafias szellemtől áthatott polgársága körében a gyermek 1—2 év alatt könnyen elsajátítja a német nyelvet. Az első osztályba felvehető minden oly tanuló, ki az elemi iskola IV. osztályát elvégezte. Külömbözeti vizsgálattal az V-ik elemiből a II-ikba, a VI-ikból a III-ikba léphet a tanuló. — Az évi tanítási díj 12 kor. A tanulók elhelyeztetnek az iskola szigorú felügyelete alatt álló magán internátusokban, továbbá más uri vagy egyszerűbb családoknál. Havi teljes ellátás 24 koronától 50 koronáig. — II. Női kézimunka-tanfolyam (*Ruhavarró ipariskola*.) 1. Beléphet minden növendék, ki a IV. polgári osztályt elvégezte, vagy kiknek ilyen előtanulmányai ugyan nincsenek, de 14-ik évüket betöltötték s kellő kézimunkabeli előképzettséggel bírnak. — 2. Szakcsoportok a következők: A) Fehernemű szabó és varró csoport. B) Felsőruha szabó és varró csoport. C) Himzés és díszmunkák csoportja. D) Elméleti tárgyak és rajz. — 3. Valamennyi csoport két iskolai év alatt végezhető el. — 4. A tanítási díj egy-egy iskolai évre 60 korona, mely félévi, esetleg havi részletekben is törleszthető. — Bővebb felvilágosítást ad a községi polgári leányiskola és a női kézimunka-tanfolyam igazgatósága.

Helyszini bejárás. A budapest—vác—kassai állami közutnak a Rozsnó és Krasznahorkavárja között elvonuló szakaszát tudvalévolag már régen átalakítani és áthelyezni szándékozik az állam. Legutóbb már jelentékeny előmunkálatokat is végeztek az áthelyezés dolgában. A terv úgy látszik végre kivitelre kerül, mert a kereskedelemügyi miniszter f. hó 27-ikére a helyszini bejárást kitézte. Az összejöveteli f. hó 27-én délelőtt 9 órakor Rozsnón a városházban lesz. A bejárás alapjául szolgáló tervezet addig a rimaszombati kir. államépítészeti hivatalnál lesz közzemlére kitéve. Itt említjük meg, hogy a szulovai ut munkálatai, melyeket Raab főmérnök vezetett, már befejeztét nyertek.

Megjutalmazott gazdasági cselédek. A m. kir. földművelésügyi miniszter a folyó évben is 3 gazdasági cselédet jutalmazott meg a vármegye területéről 50—50 korona pénz és elismerő oklevéllel. Névszerint: Id. *Hevessy* László sztárnyai földbirtokos *Fabián* Márton nevű, *Farkas* Ábrahám dulházi földbirtokos *Fözö* István nevű és *Lefkovich* Lázár dereski földbérlő *Bakkai* István nevű cselédjét, a kik munkaadójukat sok éven keresztül egyhuzamban becsületesen és hűségesen szolgálták. A jutalmakat az illetékes járási főszolgabírák osztották ki ünnepélyes formában.

A csetneki rablógylkosság ügyében letartóztatott *Sebök* Iván elmebeli állapotát a szakértő orvosok itt megvizsgálták, s aztán az iratokat felterjesztették az igazságügyi orvosi tanácshoz, melynek kívánságára magát Sebököt is közvetlen megfigyelés czéljából a budapesti gyűjtőfogházba szállították. A vizsgálat befejeztét nyert és Sebök Ivánt mult szombaton f. hó 3-án ide visszaküldték a fogházba.

Jég. Hangony községben f. hó 7-ikén délután óriási jégvihar pusztított, mely csaknem az összes vetéseket tönkretette.

Öngyilkosság. *Kocsis* Géza tamásfalvai születésű, róm. kath. vallású 21 éves gyalogos katona és polgári foglalkozására nézve cserepes segéd — mint a L. és V. írja — f. hó 1-én este 8 órakor az új katona laktanyában három társa jelenlétében szolgálati fegyverével melbe lötte magát. A golyó testén és a bornyun áthatolva a falba furódott. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Zárlatfeloldás. Harmacz és Kecő községekben a sertésvész megszűnt, a zárlat hatályon kívül helyezettét.

Nyilt-tér.*)

Szolyva Hársfalva gyógyfürdő.

Magyar Gleichenberg (Bereg megyében.)

Vasuti állomás.

Gyógyeszközök: **Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyu víz és fürdők, sós és fenyőelégzési intézet, villany-massage.** Állandó fürdőorvos. Gyógyesztár. **Kitünő ellátás és lakás. Mérsékelt árak.** Ide ny májstól—októberig. Az ujonnan épült „Erzsébet szálloda” már a folyó évi fürdőidényben megnyílik. Prospektussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

*) E rovatban közölttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Tanulóul.

Egy jó házból való 2—3 polgári vagy középiskolát végzett fiu tanulóul azonnal fölvetetik a **R. M. S. T. vasmű r.-társaság** élmezési üzletébe **Vashegyen.** (U. p. Nagyrőcze.)

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, a **Rózsá-utca 26** sz. alatt lévő **Tomcsányi-féle** lakás, udvar, istálló, melléképületek **1905. évi november 1-től** kibérelhetők, esetleg ezen ingatlanok örök áron is megvehetőek. — Megbízott: **Dr. Ráróssy Gyula** ügyvéd Rimaszombatban. 1-3

A „Tompa“-szállodában

Gede István vendéglős kitünő minőségű „**Rizling**“ bornak literjét 32 krajczárjával, a „**Kardarka**“ sillert pedig 28 krajczárjával — utczán át kimérve árusít. — Elfogad bejáró étkezőket havi 30 koronáért. 8-26

Eladó.

Egy teljesen jó állapotban lévő **6 lóerezű gőzcsepplő-készlet** jutányos áron eladó. Értekezhetni és megtekinteni lehet **Lówy Adolf** tulajdonosnál **Losonc**on. 1-3

Pályázat gőzfűrészt telepítésre.

A Tiszolcson felépítendő új **2 keretes gőzfűrészt teljes felépítését** a tulajdonosok pályázat útján óhajtván biztosítani, felkértenek az érdeklődő vállalkozó urak ajánlataikat alulírottakhoz **f. évi június hó 20-ig** beterjeszteni.

Felvilágosítást ad **alulírott vagy Spitz Henrik** ur **Tiszolcson** A tervek mindkét helyen betekintethetők.

Az építéshez szükséges faanyagot és követ a munkások adják a építkezés helyszínén.

Freiwirth Sándor Budapest, V., Váci út 4. sz.

Malom eladás.

A rosznyói püspökség tulajdonát képező, **Sajó-püspöki** községben lévő **vizimalom** a hozzá tartozó kender-törő, különálló molnár-lakás és vízijoggal egyetemben — jelenlegi állapotában eladó. Ajánlatok a püspökségi javadalom **képtalan gondnokságához Rozsnyóra** intézendők. 2-2

Könyvnyomdász tanulóul

egy **13-14 éves** — magyarul jól olvasni és helyesen írni tudó ifju — **idb. Rábely Miklós** rimaszombati könyvnyomdájában az iskolai év befejeztével felvétetik.

Felszámolás.

A **polonkai fogyasztási, hitel- és állatbiztosító szövetkezet** felszámolás alatt áll; felhívja tehát összes hitelezőit, hogy követeléseiket e hirdetés harmadszori közzétételétől számított **hat hónap alatt** érvényesítsék, mert ez idő letelte után a szövetkezet feloszlik. Polonka, 1905 május 26

3-3 **Az igazgatóság.**

Litografált

névjegyek,
eljegyzési és lakodalmi értesítések
elkészítését
izléses kivitelben
elvéallja:

Ifj. Rábely Miklós
könyv és papirkereskedő.

Levélpapírok,
irodapapírok

nagy választékban olcsón kaphatók.

Gánóczi gyógyfürdő.

Szepesmegyében a kassa-oderbergi vasut poprád-felkai állomástól és a gánóczi vasuti megálló helyről 20 perc alatt elérhető

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig.

A forrás **24° C. rendkívüli szénsav bőségű,** ujonnan fűtéssel berendezett férfi- és női tükör-kádfürdők **maszással és zuhanyokkal.**

Ajánlatos reuma, köszvény, isias, gyomorhurutnál, emésztési bántalmaknál, vérszegénység, ideggyengeség, sőt izomhűdések, görvélyes bántalmaknál és angol kór, utóbbinál fölülmulthatatlan s egyedüli.

Szobák napi ára 1 korona 10 fillértől felfelé.

Olesó és jó ellátás a la Carté és table d'hôte heti pensio 20 korona.

Prospektust vagy levélbeli megkereséseket díjtalanul küldi a fürdőgondnokság vagy az új fürdőtulajdonos

4-5

WANIEK GYULA, Kassa.

Magyarország legnagyobb sírkőraktárainak egyike!

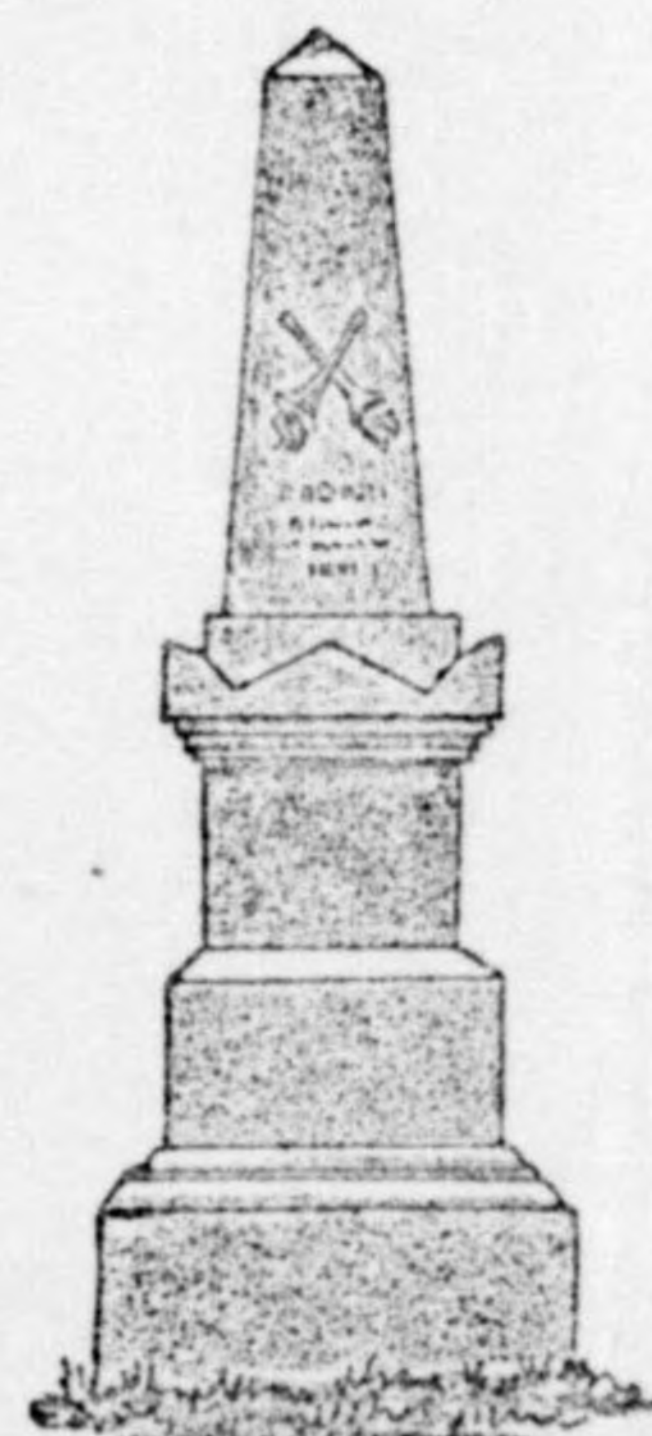
IFJ. HORN LÉNÁRD

szobrász- és okl. kőfaragó-mester

BESZTERCZEBÁNYÁN, (Szent István-tér 157. szám)

Fiókházak: **Zólyom** és **RIMASZOMBAT** (Tompa Mihály-tér.)

Járásbírószág és temető melletti **özv. Beliczky Viktorné-féle** kerti helyiségben.

Van szerencsém Rimaszombat város és vidéke nagyérdemű közönségének szives figyelmét a beálló évad következtében felhívni a legjobban felszerelt sírkőraktáromra s felkérni, hogy szükség esetén megbízásával megtisztelni méltóztassék.

Azon helyzetben vagyok, hogy egy a legkisebb, mint a legnagyobb emlékkő és emléképítési munkálatok, u. m. **síremlékek, obeliszkek, virág-keresztek, sírbolt-fedőlapok, sírbolt-fedelek, vas kereszték, alapzatok és lépcsők, timár- és billiard-lemeszek, kávéházi és mosdó-asztalok,** mindenféle nagyságban, rajz szerint, **olaszországi fehér Carrara-márványból, sötét Szent-Anna, szürke és fekete porosz márványból, világos és sötét szász és svéd granit és syenitből, norvég labradorból,** valamint fehér, kemény homokkőből jutányos áron, szolidan való elkészítését és szállítását magamra vállalhatom.

Készítek továbbá fényképek számára porcellán lapokat, melyekbe az elhunyt arcképe beégethető és a síremlékbe beilleszthető. A fénykép sikerülről kezeskedem.

Végül bátorodom még megjegyezni, hogy ha a kiváságnak megfelelő sírkő raktáramban nem volna található és azt a kivásáztott rajz szerint elkészíteni kellene, az ily sírkövet csak két-három hónap alatt készíthetném el; e ezelből kérem, méltóztassék becses megbízását melőbb velem közölni.

Sírkövek javítása és újból valódi arannyal való aranyozása jutányos áron felvállaltatnak.

A leveleket RIMASZOMBATBA ozimezve kérem küldeni.

A n. é. közönség szives parttogatását kérve és becses megrendeléseit várva, maradok

2-6

kiváló tisztelettel: **Ifj. Horn Lénárd.**

Feltétlenül minden versenyt kizárva. — Legolcsóbb árak és pontos kiszolgálás.

Hirdetmény.

2576 sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Brüder Böhm bécsi cég** végrehajtónak **Németh József** végrehajtást szennvedő elleni 3094 korona 40 fillér tőke, ennek pedig 1815 korona 74 fillér után 1904. július 23 tól és 1278 korona 66 fillér után 1904 évi október hó 9 ik napjától járó 6% os kamatai, 213 kor 8 fillér per. 61 korona 9 fillér végrehajtási kérvényi, 26 korona 30 fillér árverési kérvényi és a meg telmerülendő költségek kielégítése az 1881. évi LX t-cz. 144. 146. és 156 §§ ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Rimaszombat városában fekvő s a rimaszombati 93. számú teleknyvjegyzékben foglalt **Németh József 188. 187 hrzi számú beltelkére,** azon épül 33 szám alatti házra és melléképületekre 1500 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1905 évi július hó 25-ik** napjának d. e. 10 óráját Rimaszombatban a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósághoz tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron alul is el fognak adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, vagyis 150 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX t-cz. 170 §-a értelmében bánatpénzének a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitva elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1905. évi május hó 10 én.

Pongrácz, kir. tvszéki bíró.

Hirdetmény.

834. sz. — A tornallyai kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Duka Péterné Filyo Juliannának Filyo Imre** elleni vagyontközösség megszüntetése iránti perében a putnoki 143 számú teleknyvjegyzékben foglalt A 1 sor. 186 hrzi számú, 258 népsorszámu ház, udvar és kertnek B. 2. 4. 5 alatt Filyo Imre és Filyo Julianna Duka Péterné nevére 809 koronában, ugyanezen teleknyvjegyzékben A. 2. sor. 994. hrzi számú rétnék, ugyanazokat illető részére 27 koronában, a putnoki 469. számú teleknyvjegyzékben foglalt A 1. sor. 1529 hrzi számú s ugyanazok nevére álló pinczére 100 koronában, a putnoki 877 számú teleknyvjegyzékben foglalt A. 1. 2. sor. 197. 198. hrzi számú, ugyanazok nevére álló belsőség és kertre s az ahhoz tartozó 1/2 zsellérség utáni erdő és legelő-illtményre 63 koronában, végül a putnoki 153 számú teleknyvjegyzékben foglalt A. 1. 2. sor. 196 199 hrzi számú s ugyanazok nevére álló 245. sor. számú ház, udvar és kertre 353 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés joghatlyával bíró önkéntes árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1905 évi június hó 26-ik** napján délelőtti 9 órakor Putnok községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fogna.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság, Tornallyán, 1905. évi április hó 5-én.

Münster, kir. járásbíró.

Hirdetmény.

A „Miskolczi hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ez idei

XIII. évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve **1905. évi június hó 21-ik napján** tartatik. — Részletes felvilágosítással szivesen szolgál:

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymat nem díjaztatik.

3-3